

SEMESTRÁLNÍ PRÁCE

Zuzana Krajňáková / 438246

MÓDNÍ VLNY

THE BEATLES

Módní vlna je momentálně převládající vkus, trend. Tyto vlny mohou být brány jako dlouhodobé, krátkodobé, vzrůstající nebo klesající. Módní vlna je výsledek nadměrného šíření určitého trendu, zpravidla ze středních vrstev do vrstev nižších a následného ovlivnění těchto skupin. Výsledkem je napodobování životního stylu a změna myšlení skupiny s tím, že malé procento zůstává ovlivněno celoživotně.

V této práci se budu zabývat módními vlnami, a to se zaměřím na hudební skupinu The Beatles. Celebritou, která ovlivnila celý svět svou hudbou, módou, postoji i názory. Tato módní vlna se nejvíce projevila v 60. letech. Mnoho módních vln vydrží rok nebo dva a pak přijde nový trend, který nás ovlivní. Pro svou práci jsem si vybrala tuto skupinu, protože její vliv byl velmi silný 10 let, po jejich rozpadu se menší vlny jejich oblíbenosti vrací dodnes. Fenomén Beatles nebyl jen odrazem hudební tvorby, byl to i fenomén sociologický. Pro svou generaci to byli hrdinové. Všichni členové skupiny byli osobnostmi s velkým O, ale každý svým způsobem, svými názory a svými aktivitami. Každá větší módní vlna se postupem času vrací zpátky na vrchol a znovu ovlivní skupinu lidí. I když skupina Beatles už dávno není aktivní, stále má své ctitele a to i v dnešní mladé generaci.

The Beatles byla anglická rocková kapela z Liverpoolu. Do dnes patří mezi komerčně nejúspěšnější kapelu, která byla skvěle uznávána a chválena i samotnými kritiky, v historii populární hudby. Tato skupina se věnovala hudebním žánrům, jako jsou rock and roll, psychedelický rock, pop a dalším, ale také sporným a choulostivým politickým tématům a otázkám. A tak jejich hudba a kulturní vliv ovlivnily 60. léta. Zejména jejich stylem zvaným Beat, který zvýrazňoval vícehlasy, kytarové melodie. Právě oni určily směr tohoto stylu jak hudební, tak byl tento styl brán jako symbol rebelie mladých, nadměrně hlasitý poslech hudby, účesů. Tito rebelové také dávali svým hlasem najevo svůj nesouhlas s válkou Ameriky s Vietnamem.

Vše začalo v Hamburku, kde vystupovali v pochybných barech a klubech. Už tam vyčnívali svou módou, hudbou a jejich odlišností od ostatních skupin. Jejich účesy, károvaná saka a sluneční brýle vůbec nezapadaly do Hamburských tmavých klubů. Právě tam zaznamenali svůj první úspěch a to vytvoření si komunity posluchačů z vysokoškolských studentů. Studenti, převážně uměleckého zaměření, projevovali takový zájem, že koncerty byly vyprodané a kapacita klubu přestala stačit. Skupina se do Hamburku vrátila celkem třikrát. Když se vrátili zpátky do Anglie, skupinu opustil současný bubeník a nahradil ho všem známý Ringo Starr. Měsíc po přijetí nového bubeníka kapela nahrála píseň Love Me Do a ta je okamžitě dostala do top 20 nejprodávanějších desek. Další píseň Please Please Me je dostala na úplný vrchol britské hitparády. Následné první album odstartovalo Beatlemanii, ale zatím jen ve Velké Británii. Po tomto úspěchu se vydávají na Evropské turné. V rozmezí dvou

let odehráli přes 200 koncertů. To jim vyneslo takovou slávu po Evropě, že následně vyjeli na turné po celých spojených státech a účinkování v americké televizní show. V té době propukla Beatlemanie po celé Evropě a Americe. Tato jejich sláva inspirovala další umělce ve všech oblastech, vycházejících z jejich vlivu po celém světě. V hudbě nejvíce v Americe například: Beach Boys, Byrds, Buffalo Springfield, Mamas & Papas, Quicksilver Messenger Service, Jefferson Airplane. Dále pak v Anglii je začínají na žebříčcích hitparády nahrazovat rockovější Rolling Stones, nebo bluesovější Yardbirds, kteří se následně velmi dobře umisťují i na americké hudební scéně. Tato inspirace byla vzájemná, členové kapely se od ostatních umělců inspirovali k jejich novátorským aktivitám, které přetrvávaly o po rozpadu kapely.

Vyjmenované skupiny jsou pouze s těch úspěšnějších, ale co ty kterým se takové slávy nedostalo? Nebo jim to nebylo dovoleno z politických, či jiných důvodů. V tehdejší Československu byla ovlivněna fenoménem Beatles například skupina Olympic, tedy spíše jejich počátky. Bohužel ti zůstali jen lokální a své texty měli pouze v češtině. Pod vlivem Beatles tvořili i další skupiny, které zpívaly i anglicky jako The Beatmen, Flamengo, Rebels, ale všichni ukončili svoje působení rozpadem, emigrací nebo z donucení tehdejšího režimu. Protože v druhé polovině 60. let v souvislosti s „Pražským jarem“ dochází k politickému uvolnění, dostávají se k nám západní módní vlny prostřednictvím nahrávání skladeb z rádií na tehdejší magnetofony. Nejoblíbenějším v tehdejší Československu bylo rádio Luxemburg a další rádia jako Svobodná Evropa nebo londýnské BBC a to vše prostřednictvím vysílače v Mnichově. Bohužel po okupaci v srpnu 1968 byla nastolena nová cenzura a zákaz angličtiny.

V 80. letech se k nám například z Jugoslávie začaly dovážet gramofonové desky, které bylo možné sehnat na černém trhu. V Brně to bylo například u Zemanovy kavárny každou sobotu. Prodávali se tam desky, plakáty a texty, dokud nebyl dav rozehnán policisty. Skupina Beatles byla obrovský fenomén, znovu se u nás tato módní vlna projevila po revoluci v roce 1989, téměř 20 let po jejich rozpadu.

Módní vlna, kterou rozpoutali Beatles je jednou z největších, které kdy byly rozpoutány, což dokazuje snad největší počet napodobitelů jejich stylu i to, v kolika různých podobách se jejich styl vrátil a vrací.

Literatura:

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 285 s. ISBN 9788073672690.

Sociální a kulturní antropologie. Vyd. 2., rozš. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 175 s. ISBN 80-85850-29-x.

MATZNER, Antonín. *Beatles: výpověď o jedné generaci*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1987, 286 s., [16] s. fot. příl.

MACDONALD, Ian. *Revoluce v hlavě: Beatles, jejich písně a 60. léta*. Vyd. 1. Praha: Volvox Globator, 1997, 395 s. ISBN 8072070231.

WIJERING. Everymusic: The Beatles. *Everymusic* [online]. 2008 [cit. 2015-01-04]. Dostupné z: <http://www.everymusic.org/cz/artists/the-beatles/biography/>

